

tu kao vrlo uspješne i poticajne, kako za bolju socijalizaciju mališana s oštećenjima vida, tako i zbog senzibilizacije videće okoline za potrebe slijepih i slabovidnih. Stoga je dogovoreno da se radionice nastave i nakon što je projekt završio. Naime, djeca s oštećenjem vida, osobito ona koja nisu uključena u redovne oblike institucionalnog predškolskog odgoja, imaju relativno malo prilika redovno se susretati s videćom djecom, posebno s većim grupama. Stoga im često nedostaje iskustava i znanja o ponašanju u takvim situacijama, što kod njih može uzrokovati nesigurnost, nelagodu i povlačenje u sebe. S druge strane, videći mališani, npr. polaznici dječjih vrtića, ne znaju mnogo o tome što zapravo znači biti slijep, odnosno imati oštećen vid, zatim što slijepa osoba sve može, a što ne, i na koji način oni koji vide mogu pomoći svome slijepom ili slabovidnom prijatelju. Mališani s oštećenim vidom iznimno dobro reagiraju na poticaje koje dobivaju kroz igru s videćim vršnjacima u ovakvim radionicama, te kao rezultat sve više koriste taktilne slikovnice i zvučne knjige iz fonda knjižnice. Videća djeca uče kako pristupiti slijepoj osobi i što je sve potrebno kako bi se i onaj tko je slijep ili slabovidan s njima mogao igrati, učiti pa i čitati na svoj način. Stoga Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije, Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" te Mala kuća nastavljaju planirati sljedeći ciklus radionica u kojem bi sličnom edukacijom bio obuhvaćen veći broj djece u dječjim vrtićima, kao i njihovi odgajatelji, nakon čega će se akcija širiti i na škole, odnosno na djecu osnovnoškolskoga uzrasta te njihove nastavnike.

Lj. Vugrinec

ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr

Mladi novinari

Knjižnice grada Zagreba su ovogodišnji, jedanaesti Mjesec hrvatske knjige posvetile obilježavanju 50. obljetnice smrti književnice i novinarke Marije Jurić Zagorke. Nastavljajući dugogodišnju suradnju s nakladnicima, i ove su godine na Sajmu knjiga Interliber, od 7. do 11. studenoga 2007., organizirani programi poticanja čitanja i pismenosti među djecom i mladima. Obavljajući jednu od svojih najvažnijih uloga, Knjižnice grada Zagreba osmislile su zanimljiva događanja uključivši ovu populaciju u poticajne aktivnosti organiziranjem novinarske radionice u suradnji s Hrvatskim novinarskim društvom i školama iz Zagreba. Uključivanjem novinarskih grupa i njihovih mentora iz deset škola (četiri osnovne i šest srednjih) željelo se dati poticaj i predstavljanje rada učenika, od kojih su neki već dobili priznanja na javnim natjecateljskim manifestacijama, a uključivanjem mladih novinara u aktivnosti ovog značajnog sajma knjiga željelo se skrenuti pozornost na važnost praćenja knjige u medijima. Mladi novinari pratili su događanja na Interliberu: predstavljanje novih knjiga i autora, događanja na središnjoj pozorni-

ci s nizom tribina kao i u izložbenim prostorima mnogobrojnih nakladnika. U dodijeljenom prostoru od pedesetak kvadratnih metara bilo je smješteno uredništvo *Interliber expressa* opremljeno računalima s pristupom internetu, pisačem i LCD-om, kako bi mladi novinari mogli unositi i ispisivati tekstove s fotografijama. Tekstovi koji su nastali na tim radionicama dnevnih novina s reportažama događanja s Interlibera bili su izloženi u uredništvu, tako da su već tada bili podastrti sudu javnosti, a bit će objavljeni i u školskim listovima, pa će i na taj način informirati sve učenike pojedinih škola o događajima na Interliberu. Da bi se ovom programu dao što veći značaj i profesionalniji karakter, svakog je dana u uredništvu gostovao profesionalni novinar koji je u jedno-satnom razgovoru odgovarao na brojna pitanja mladih novinara i upućivao ih u tajne dobrog novinarstva. U prostoru uredništva bila je postavljena izložba o Mariji Jurić Zagorki na posterima koju su pripremile Knjižnice grada Zagreba i izložba školskih listova škola koje su sudjelovale u programu. Mladi novinari i njihovi mentori (više od stotinu sudionika) izrazili su svoje veliko zadovoljstvo ovakvim aktivnostima, obogaćeni novim spoznajama i znanjima koja će prenositi u svom daljnjem školovanju.

L. Bučević-Sanvincenti

l.bucevic.sanvincenti@kgz.hr

Čuvarice ognjišta i duha – izložba i predavanja u Mjesecu Hrvatske knjige 2007. u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek

Povodom pedesete godišnjice smrti, Mjesec hrvatske knjige 2007. godine bio je posvećen Mariji Jurić Zagorki, književnici koju su njezini muški "kolege" nazivali svakojakim ružnim epitetima i "muškobanjasom babom", a povjesničarka i etnologinja Lydia Sklevicky "patuljastom amazonkom hrvatskog feminizma".

No, nije samo Marija Jurić Zagorka svojim književnim i novinarskim uradcima obilježila prijelom 19. u 20. stoljeće. Uz nju, diljem Hrvatske, pa tako i u Slavoniji, javio se cijeli niz spisateljica koje su svojim radovima nastojale obogatiti hrvatski kulturni duh.

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek u Mjesecu hrvatske knjige 2007. organizirala je izložbu *Slavonske književnice: suvremenice Marije Jurić Zagorke* koja je otvorena 16. listopada 2007. godine. Spisateljice predstavljene na ovoj izložbi - Jelica Belović Bernadzikowska, Ivana Brlić Mažuranić, Jagoda Brlić, Josipa pl. Glembay, Mathilde Hengl, Zdenka Marković, Leopoldine Rott, Jagoda Truhelka, Vilma Vukelić Miskolczy i Ružica Žert Dončević, samo su neke od spisateljica slavonske ravni jer prostor i vrijeme, nažalost, nisu nam dopustili više. Literarnu vrijednost uradaka nekih od

ovih spisateljica hrvatska književna povijest i hrvatska književna kritika odavno su prepoznale (Ivana Brlić Mažuranić, Jagoda Truhelka, Zdenka Marković), neke su otkrivene tijekom zadnjega desetljeća 20. stoljeća (Vilma Vukelić Miskolczy), a neke su i danas gotovo potpuno nepoznate (Mathilde Hengl, Leopoldine Rott, Ružica Žert Dončević). Izložena građa obuhvatila je djela ovih književnica te slikovni i arhivski materijal iz fundusa Muzeja Slavonije u Osijeku, Državnog arhiva u Osijeku te Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. Uz izložbu su izrađeni i plakati (svaki je bio posvećen jednoj spisateljici). Namjera nam nije bila dati cjelokupan presjek života i djelovanja svake ponaosob nego ukazati upravo na onaj segment u kojemu je darovitost, kreativnost i ženstvenost svake od njih, u vremenima u kojima je ženski književni izričaj teško nalazio svoj put do čitatelja, najviše došla do izražaja.

Osim izložbe, koja je zauzimala središnje mjesto u ovogodišnjem obilježavanju Mjeseca hrvatske knjige, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek organizirala je i tri ženski intonirana predavanja.

Prvo od ovih predavanja pod nazivom *Što zapravo hoće te žene* održala je 29. listopada 2007. dr. sc. Helena Sablić Tomić, izvanredna profesorica na Filozofskom fakultetu u Osijeku i dekanica Umjetničke akademije u Osijeku. Ona je kroz književnopovijesni pogled na žene hrvatske književno-

sti od Jagode Brlić i Dragojle Jarnević preko Jagode Truhelke, Zofke Kveder, Marije Jurić Zagorke, Ivane Brlić Mažuranić do Mare Švel Gamiršek, Vilme Vukelić i suvremenih književnica kao što su Irena Vrkljan, Slavenka Drakulić, Julijana Matanović, Slađana Bukovac ili Ivana Sajko ukazala na njihovu različitost u odnosu na kulturološki i društveni duh vremena kojemu su pripadale.

Slavica Jakobović Fribec, komparatistica, knjižničarka i aktivistica za ženska ljudska prava iz Zagreba, u svome je predavanju naslovljenom *Od tradicijske zadaće žene do građankine samosvijesti – stoljeće ženskih prava u Hrvatskoj*, održanom 30. listopada 2007., predstavila povijesni razvoj ženskih prava i ženskog pokreta u Hrvatskoj u 20. stoljeću, njihov kontinuitet i diskontinuitet, u monarhističkom i socijalističkom razdoblju, te konceptualne i kulturološke razlike ženskih zahtjeva vezanih uz pojmove jednakosti, spolne razlike i rodne ravnopravnosti i, dakako, kad je riječ o hrvatskim književnicama, napose Mariji Jurić Zagorki i Jagodi Truhelki, kao o onima koje su, pomičući granice slobode ženskog autorstva, širile i granice ljudskog dostojanstva.

Treće predavanje u ovome nizu pod nazivom *A gdje smo danas ...?* održale su 5. studenoga 2007. Mirjana Herceg, dipl. iur., dugogodišnja aktivistica na području ljudskih prava i sloboda, posebice ženskih ljudskih prava i ravnopravnost spolova, i Milica Jovanović, odvjetnička vježbenica s iskustvom rada u nevladinom sektoru, članica Upravnog odbora PRONI centra za socijalno podučavanje, predavačica pravnih predmeta u PRONI centru te pravna savjetnica u ženskoj udruzi Izvor. U okviru jednosatnoga predavanja one su prikazale razvoj ženskih ljudskih prava, dale opći pregled prava žena u hrvatskom pravnom sustavu te mehanizme zaštite ženskih ljudskih prava.

S. Mokriš Marendić
marendic@knjiga.gskos.hr

Mjesec hrvatske knjige 2007.

U Babinoj Gredi 15. studenoga otvorena je nova knjižnica, a zatvoren još jedan Mjesec hrvatske knjige.

Uz prigodan kulturno-umjetnički program te uz nazočnost brojnih uzvanika i stanovnika Babine Grede kao i okolnih mjesta svečano je otvorena narodna knjižnica koju to mjesto do sada nije imalo. Pozdravne riječi okupljenim uzvanicima i građanima uputili su Marko Mrkonjić, načelnik Općine Babina Greda, Božo Galić, župan Vukovarsko-srijemske županije, akademik Josip Bratulić i mr. sc. Branka Šulc, pomoćnica ministra kulture Republike Hrvatske, a Mjesec hrvatske knjige 2007. prigodnim je riječima zatvorila Davorka Bastić, predsjednica Programskog i organizacijskog odbora Mjeseca hrvatske knjige 2007.

Mjesec hrvatske knjige započeo je, kao i svake godine, 15. listopada, no ove godine u Karlovcu uz otvaranje novoizgra-